

5. Sizykh, T. V. (2011). Delovaya igra kak sposob razvitiya sotsialnoy kompetentnosti obuchayushchikhsya [Business game as a way of development of social competence of students]. *Pedagogika: traditsii i innovatsii: mat. mezhdun. nauch. konf. (g. Chelyabinsk, oktyabr 2011 g.)* – Pedagogy: traditions and innovations. ap. sci. Conf. (Chelyabinsk, October 2011). (pp. 151–153). Vol. 1, Cheliabinsk: Dva komsomoltsa. [in Russian].

6. Sysoieva, S. O. (2011). *Interaktyvni tekhnolohii navchannia doroslykh: navch.-metod. posib.* [Interactive adult learning technologies: tutorial manual]. National Academy of Educational Sciences

of Ukraine, Institute of Pedagogical Education and Adult Education. Kyiv: VD “EKMO”, 320 p. [in Ukrainian].

7. Talyzina, N. F. (1975). *Upravlenie protsessom usvoeniya znaniy* [Managing the learning process]. Moscow: Yzd-vo MHU, 343 p. [in Russian].

8. Iahupov, V.V. (2000). *Teoriia i metodyka viiskovoho navchannia: monohrafiia* [Theory and methodology of the military training: Monograph]. Kyiv: Tandem, 380 p. [in Ukrainian].

9. Iahupov, V.V. (2003). *Pedahohika: navch. posib* [Pedagogy: study guide]. Kyiv: Lybid, 560 p. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 26.03.2018

УДК 378.147:81'243

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2018.133875>

Ірина Волошанська, кандидат педагогічних наук,

доцент кафедри мовної та міжкультурної комунікації

Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

Зоряна Хало, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри мовної та міжкультурної комунікації

Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ СТУДЕНТІВ ВНЗ

У статті охарактеризовано особливості навчання іноземної професійної комунікації студентів ВНЗ. Проаналізовано активні методи навчання професійної комунікації на заняттях іноземної мови. Доведено ефективність застосування комунікативних підходів у навчанні при індивідуальних, колективних та групових формах роботи. Розкрито сутність та специфіку діалогічного мовлення та мовленнєвих ситуацій з метою формування іноземної професійної комунікації майбутніх фахівців. Виокремлено сприятливі психологічні умови для проведення занять. Вказано на можливість вивчення лексичного матеріалу за допомогою активних методів та читання. Виявлено шляхи ефективного навчання іноземної професійної комунікації на заняттях іноземної мови.

Ключові слова: навчання; іноземна мова; професійна іноземна комунікація; активні методи; комунікативні підходи; мотивація.

Лит. 7.

Iryna Voloshanska, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the
Language and Intercultural Communication Department

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

Zoryana Khalo, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the

Language and Intercultural Communication Department

Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University

THE SPECIFICITIES OF TEACHING THE FOREIGN PROFESSIONAL COMMUNICATION TO THE STUDENTS OF HIGHER EDUCATION ESTABLISHMENTS

The article deals with the specificities of teaching the foreign professional communication to the students of higher education establishments. The main task of higher education establishments is to teach the students to use the foreign languages while thinking and communicating in business and professional situations. It gives them the opportunity to learn cultural, economic, medical achievements of other countries and use the gained experience in Ukraine. The active methods of teaching the professional foreign communication have been analysed. The efficiency of applying the communicative approaches to studying foreign languages in the individual and group forms of work has been proved. It adapts the students to real communicative situations, intensifies their activities and stimulates the students' foreign speech development. The authors suggest creating the professional situations and games while teaching foreign languages and using such technologies, as "Brainstorm", "Microphone", "Unfinished Sentences". "Replication" is another method to teach the foreign

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМУНІКАЦІЇ СТУДЕНТІВ ВНЗ

professional communication. Its aim is to train students to react for the remark quickly and adequately as well as to take part in making the professionally oriented projects and presentations. The authors have revealed the specificity of dialogue speech and speech situations for generation of foreign professional communication. Favourable psychological conditions for conducting classes have been singled out. The authors of the article have pointed out the capacities of learning vocabulary by means of active methods and reading. The ways of effective teaching of foreign professional communication at English classes have been revealed. The ways of application of active methodology in teaching the foreign professional communication to the University students are pointed out in the article.

Keywords: *to teach; to study; foreign language; the professional foreign communication; the active methods; communicative approach; motivation.*

Актуальність проблеми. В Україні активно відбувається модернізація системи освіти. Це зумовлено торгівельною та промисловою співпрацею, розширенням контактів з іншими країнами, появою новітніх засобів комунікації. Сучасна освіта спрямована на те, щоб дати студентам не лише теоретичні знання, а навчити їх вирішувати завдання на практиці, в конкретних професійних, ділових, наукових сферах та ситуаціях з урахуванням особливостей професійного мислення. Для професійного спілкування необхідними є знання іноземної мови, це сприятиме мобільності студентів у міжнародному просторі та є запорукою успішної кар'єри. Навчання іноземній професійній комунікації є особливо актуальним, адже навчає студентів спілкуватися та мислити іноземною мовою в ділових та професійних ситуаціях, дає можливість ознайомитись з культурними, економічними, медичними світовими досягненнями та використати набутий досвід на теренах України. Завдяки іноземній мові фахівці мають можливість обмінюватися досвідом в іншомовному середовищі, отримувати та опановувати нову інформацію з іншомовних джерел. Однак методика, де вивчають лише граматику, лексику та фонетику негативно впливає на комунікативні професійні здібності студентів. З'являється необхідність по-новому подивитися на процес навчання іноземних мов, адже його метою у вищих навчальних закладах є не лише забезпечення студентів знаннями та вміннями використовувати мову у життєвих ситуаціях, а оволодіння мовою як засобом комунікації в умовах професійної діяльності. Тому професійно-орієнтоване навчання іноземних мов є пріоритетним, а використання новітніх методів навчання на заняттях іноземної мови разом з творчим підходом викладача є особливо актуальним сьогодні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останнім часом проблема професійно-орієнтованого навчання іноземних мов у вищих навчальних закладах набула особливої актуальності й висвітлена у багатьох працях таких науковців, як А. Астадур'ян, І. Бахов, І. Бурлака,

Л. Борозенець, Н. Гавриленко, О. Григоренко, Ю. Дробязко, Л. Дудікова, М. Євдокімова, В. Зикова, Е. Комарова, Н. Кучеренко, Т. Лучкіна, Ю. Маслова, О. Метьолькіної, Г. Панасенко, Н. Попова, О. Фадейкіна та інші. Методику формування іншомовної комунікативної компетентності досліджували вітчизняні та зарубіжні вчені-методисти І. Берман, В. Бухбіндер, В. Коростильов, С. Шатілов, В. Гнаткевич, Ю. Пассов, Г. Китайгородська, О. Тарнопольський, Е. Мірошніченко, Л. Потапенко, І. Баценко, В. Борщовецька, R. Ellis, I. Nation, N. Schmitt, W. Widdowson та інші. Однак у вищих навчальних закладах навчання іноземної мови здійснюється окремо від формування професійної компетентності. Методика викладання іноземної мови професійного спрямування вимагає доопрацювання, а завдання формування у студентів вищих навчальних закладів іншомовної професійної компетентності залишається нерозв'язаним.

Метою статті є проаналізувати умови та методи навчання іноземної професійної комунікації студентів ВНЗ з метою їх використання у педагогічній практиці ВНЗ.

Виклад основного матеріалу. Спілкування іноземною мовою відбувається як у формальних, так і у неформальних ситуаціях. Це можуть бути зустрічі з товаришами, подорожування, конференції, переговори, укладання контрактів, договорів. Формуючи іноземну професійну компетентність слід пам'ятати, що навчання не зводиться лише до вивчення фахової лексики та граматики, студенти-випускники повинні навчитися підтримувати контакти з іншомовними партнерами. Здатність до комунікації є однією з найважливіших вимог сьогодення, адже фахівець повинен вміти вести дискусії іноземною мовою, переконувати, проявляти себе як висококваліфікованого працівника. Л.В. Потапенко зазначає, що професійно-орієнтоване навчання іноземної мови "передбачає професійну спрямованість не тільки змісту навчальних матеріалів, а й діяльності, яка включає в себе засоби та прийоми, що формують професійні вміння. Професійна спрямованість діяльності, по-перше, вимагає інтеграції дисципліни "іноземна мова" з профілюючими

дисциплінами; по-друге, ставить перед викладачем іноземної мови завдання навчити майбутнього спеціаліста на основі міжпредметних зв'язків використовувати іноземну мову як засіб систематичного поповнення своїх професійних знань та як засіб формування професійних умінь і навичок; по-третє, передбачає використання форм і методів навчання, покликаних забезпечити формування необхідних професійних умінь і навичок майбутнього фахівця” [7, 262]. Таке навчання спрямоване на розвиток комунікативних навичок (говоріння, аудіювання, читання, письма) з використанням професійного та загального вокабуляру, вміння вести бесіду та обмінюватися інформацією з певної галузі, формування вмінь читання та розуміння професійної літератури та літератури інших стилів, розвиток письмового спілкування, переклад текстів, володіння фонетичними, граматичними, лексичними одиницями, професійною термінологією. Соціокультурні знання є невід’ємним елементом у вивченні мови. Завдання у сучасних підручниках здебільшого одноманітні з тренувальним змістом. Під час навчання іноземної професійної комунікації необхідно зважати на предметне лексичне наповнення вправ, що призначені для фахівців різних галузей.

Активні методи навчання все частіше зустрічаються при вивченні іноземних мов. Звісно, формування іншомовної професійної комунікації відбуватиметься швидше та ефективніше, якщо студенти на заняттях проявлятимуть активність, ініціативність, самостійність. Таке навчання повною мірою сприяє засвоєнню матеріалу, а імітаційні, ситуативні, ігрові та інші активні методи навчання формують іноземну комунікативну компетентність, “відбувається наближення змодельованих в процесі навчання іноземної мови ситуацій до практики і пошуком їх нестандартних рішень; підвищення інтенсивності роботи; залучення студентів до самоаналізу знань і навичок; організація лінгвознавчої науково-дослідної діяльності тощо” [3].

З метою формування у студентів іноземної професійної комунікації широкого використання набуває комунікативний підхід. Наближення до реальних комунікативних ситуацій активізує діяльність студентів та стимулює розвиток мовних здібностей. Застосування індивідуальних, групових, колективних форм комунікативної роботи дають можливість оволодіти мовою як одним із найважливіших засобів професійного становлення й спрямовані на створення необхідних умов для навчальної та професійної

діяльності студентів. Комунікацію розуміють як процес спілкування в усній чи письмовій формі, когнітивна сутність якого полягає в обміні інформацією та її оцінюванні. Комунікативна компетенція вважається сформованою, якщо майбутній фахівець використовує іноземну мову, щоб самостійно отримувати й розширювати свої професійні знання [5].

Діалогічне мовлення є невід’ємною частиною комунікативного навчання іноземної мови. Н.О. Попова, аналізуючи особливості структури професійно орієнтованого курсу іноземної мови зазначає, що для тематики професійного спілкування діалогічне мовлення є важливим, посідає значне місце у професійній практичній діяльності. Пропонується створення проблемних ситуацій, проведення рольових ігор професійної тематики з використанням таких технологій, як “Мозковий шторм”, “Мікрофон”, “Незакінчені речення” [6, 174]. Педагог рекомендує практикувати вправи для навчання “реплікування”, метою яких є навчити студентів швидко і адекватно реагувати на подану репліку, а також продукувати ініціативну, при цьому запитання повинні викликати інтерес та негайну реакцію співрозмовника, сприяючи розв’язання певних професійних питань. На допомогу придуть опорні схеми, імітація мовлення. Студентів залучають до проєктів, презентацій, цікавих тем професійного спрямування, дискусій.

У контексті комунікативного навчання іноземної професійної компетентності розглянемо використання мовленнєвих ситуацій, які розвивають практичні навички застосування іноземної мови у професійній діяльності.

Ю.І. Дробязко пропонує використовувати кейс-ситуацій, які спрямовані не на форму висловлювання, а на мету і зміст. Наведемо приклади ситуацій:

- Необхідно організувати презентацію вашого підприємства: викладіть фабулу функцій підприємства, його структуру, проєкти та можливості; точно сформулюйте коло своїх найважливіших посадових обов’язків.

- На вас очікують ділові переговори з вашим діловим партнером щодо укладання договору. Як ви відпрацьовуєте етапи проведення цих переговорів?

- Для участі у виставці важливим є визначити для себе цілі участі. Які, на вашу думку, можуть бути цілі для невеликої фірми, яка шукає ринки збуту, і для великого підприємства, що виставляє на ринок новий товар?

- Які якості ви вважаєте особливо важливими і необхідними для керівника фірми?

- Ви влаштовуєтесь на роботу. Як ви готуєтесь до розмови з роботодавцем? Які позиції, на вашу думку, є особливо важливими в цій розмові?

- Ви маєте намір відкрити свою власну справу. Які перші кроки вам необхідно зробити, щоб заснувати підприємство [3]?

Вважаємо, що такі ситуативні вправи доцільно і необхідно використовувати на заняттях іноземної мови для формування іноземної професійної комунікації, адже вони переносять набуті фахові знання в мову.

У професійній підготовці студентів навчання іноземної мови потрібно організовувати таким чином, щоб студент навчався у процесі певної діяльності, при виконанні фахових завдань. Не викликає сумніву доцільність застосування методу проектів. Це може бути як індивідуальна, так і групова робота, що базується на дослідницькій самостійній роботі студентів. Студенти вивчають проблему, щоб у подальшому поділитися результатами на занятті. Важливо, щоб тема проекту була пов'язана із здобутими фаховими знаннями та мала на меті мовне та фахове зростання. Готуючись до проектів, студенти використовують різні джерела інформації. Особливо актуальними є електронні засоби, які спонукають їх до самонавчання та удосконалення. Шукаючи інформацію за допомогою електронних засобів, відбувається електронна комунікація, що характеризується спонтанністю, діалогічністю, спрощенням засобів вираження, наявністю вигуків і дискурсивних слів з одного боку, а з іншого боку наявністю письмової форми, підготовленістю, логічністю, зв'язністю, можливістю редагування тексту [2, 29]. Інтернет є цінний для пошуку інформації різного спрямування, що особливо важливо для вивчення мови професійного спрямування, організації самостійної роботи студентів та мотивації науково-пошукової діяльності студента. І.Я. Бурлака, досліджуючи новітні підходи до формування іншомовної електронної комунікативної компетенції студентів у немовному вузі, аналізує телекомунікаційні проекти. Педагог вказує, що основними характеристиками методу проектів є вибір цілей, тем і проблем, що представляють інтерес для тих, хто навчається; певна послідовність роботи над проектом; орієнтація на самостійну діяльність тих, хто навчається; наочне подання результату роботи; інтеграція знань та умінь в різних предметних галузях. Для навчання іноземної мови метод проектів надає ряд переваг, пов'язаних з використанням мови, що вивчається, в ситуаціях, максимально наближених до реального

спілкування; інтеграцією усіх видів мовленнєвої діяльності; підвищенням мотивації до вивчення іноземної мови; інтенсивним міжособистісним спілкуванням учасників проектів. У свою чергу проекти можна розподілити на дві групи відповідно до цілей взаємодії учасників: проекти, орієнтовані на обмін інформацією, і проекти, у рамках яких з віддаленими партнерами здійснюється координація спільної діяльності, спрямованої на досягнення практичного результату. І.Я. Бурлака доводить, що для навчання іноземної мови проекти надають додаткові можливості, серед яких: можливість спілкування іноземною мовою в реальних, але психологічно безпечних ситуаціях; можливість спілкування із співрозмовниками, близькими за віком, інтересами, рівнем володіння іноземною мовою тощо; комунікація з носіями мови, що вивчається, і представниками інших культур, які вивчають цю ж мову як іноземну; підготовка інформаційного продукту іноземною мовою для конкретного адресата; робота в інтернаціональному колективі з використанням іноземної мови; можливість отримати унікальну інформацію про культуру іншої країни; досягнення практичних цілей під час спілкування іноземною мовою [2, 29]. Усі ці чинники, на нашу думку, сприятимуть формуванню іноземної професійної комунікації студентів.

Повноцінне спілкування іноземною мовою неможливе без лексичних знань. Вивчення професійної лексики є важливим чинником у майбутній професійній діяльності студентів. Застосування активних методів навчання забезпечать перехід пасивної професійної лексики в активну. Л.В. Дудікова вказує, що при розробках методичних матеріалів необхідно велику увагу приділяти підбору виразів та цитат, які дуже часто вживаються, що, з одного боку, ілюструють особливості граматики, а з іншого, розширяють загальнокультурний кругозір студентів і залучають їх до знання глобальних цінностей цивілізації. Оволодіння студентами лексичним матеріалом іноземної мови зі спеціальності вимагає від викладача розробки словників-мінімумів, що базуються на найчастіше вживаних у спеціальних текстах загальнонаукових та спеціально-наукових утворень "заготовок", необхідних для чіткої і точної передачі навчально-наукової інформації. Педагог наголошує, що викладання іноземної мови вимагає зосередження уваги та зусиль на читанні літератури із фаху. Цілеспрямоване читання є необхідною умовою набуття студентами за порівняно недовгий проміжок часу достатнього рівня комунікативної

компетенції в професійній діяльності. Професійна спрямованість у навчанні читання відображає не тільки тематику текстів, а й характер текстових вправ, що є основою виконання навчальних дій. Методичні матеріали з вивчення іноземних мов повинні базуватися на текстових вправах, що носять проблемний характер, містять запитання, на які в підручнику немає готової відповіді. Таким чином створюється проблемна ситуація. Саме подібні вправи ставлять студентів в інтелектуальний "тупик", спонукають до аналізу та спрямовують їхні зусилля зрозуміти і оцінити текстову інформацію та знайти відповідь [4, 60].

Звісно, у студентів повинен бути сформований інтерес до навчання та мотивація. Стимулювати інтерес може матеріал, який відповідає потребам студентів. Значний вплив на процес оволодіння професійної іноземної комунікації має викладач, який повинен забезпечити здоровий психологічний клімат на занятті та допомагати при вирішенні проблем.

Кожній нації, окрім мовних особливостей, притаманні культурні, релігійні цінності. Усе це є неодмінним чинником при формуванні іншомовної професійної комунікації. І.С. Бахов вважає необхідним розвивати у студентів ціннісні орієнтації стосовно культурної спадщини своєї країни; розвивати здатності проникнення в культуру країни, мова якої вивчається в процесі зіставлення громадських, культурних і мовних реалій; виховувати взаєморозуміння та терпимість стосовно чужої культури, мислити по іншому; розвивати здатність розуміти людину іншої культури, віри, мислення; виховувати шанобливе ставлення до народу, нації та прийнятих у країні звичаїв; розвивати розуміння соціокультурної приналежності до національної і світової спільноти; розвивати здатність орієнтуватися в ціннісних категоріях суспільства [1].

Г. Панасенко наголошує на значущості соціокультурних знань, адже даний компонент відіграє важливу роль у розвитку особистості студента, даючи можливість вивчити культурну спадщину країни, мову якої вивчають та порівняти її з цінностями своєї країни. Важливими є країнознавчі, тобто енциклопедичні знання та лінгвокраїнознавчі знання, тобто знання лексики в семантиці мовних одиниць. Вони допомагають адаптуватися до іншомовного середовища. Студенти повинні навчитись порівнювати соціокультурний досвід іноземного народу та досвід рідної країни. Г. Панасенко вважає, що соціокультурні знання потрібно ввести до обов'язкового компонента змісту моделі професійно орієнтованого навчання іноземної мови студентів немовних ВНЗ [5].

Висновки. Виявлено, що одним із основних

завдань вищого навчального закладу є навчити студентів іншомовної професійної комунікації, адже навчання студентів спілкуватися та мислити іноземною мовою в ділових та професійних ситуаціях дає можливість ознайомитись з культурними, економічними, медичними світовими досягненнями та використати набутий досвід на теренах України. Це навчання спрямоване на розвиток комунікативних навичок (говоріння, аудіювання, читання, письма) з використанням професійного та загального вокабуляру, вміння вести бесіду та обмінюватися інформацією з певної галузі, формування вмінь читання та розуміння професійної літератури та літератури інших стилів, розвиток письмового спілкування, переклад текстів, володіння фонетичними, граматичними, лексичними одиницями, професійною термінологією. Доведено, що формування іншомовної професійної комунікації буде успішним за умови використання активних методів навчання. Вказано, що комунікативний підхід та наближення до реальних комунікативних ситуацій активізує діяльність студентів та стимулює розвиток мовних здібностей. Застосування індивідуальних, групових, колективних форм комунікативної роботи дають можливість оволодіти мовою як одним із найважливіших засобів професійного становлення й спрямовані на створення необхідних умов для навчальної та професійної діяльності студентів. Проаналізовано діалогічне мовлення, що є невід'ємною частиною комунікативного навчання іноземної мови та пропонується створення на заняттях проблемних ситуацій, проведення рольових ігор професійної тематики з використанням таких технологій, як "Мозковий штурм", "Мікрофон", "Незакінчене речення". "Реплікування" є ще одним методом навчання іноземної професійної комунікації, метою якого є навчити студентів швидко і адекватно реагувати на подану репліку, так само як залучення студентів до створення проєктів, презентацій, цікавих дискусій за професійним спрямуванням. Розкрито сутність ситуативних методів, що спрямовані на розвиток практичних навичок студентів та сприяють перенесенню набутих фахових знань в іноземну мову. Вказано, що оволодіння студентами лексичним матеріалом іноземної мови зі спеціальності вимагає від викладача розробки словників-мінімумів з найчастіше вживаними словами та виразами. Доведено, що цілеспрямоване читання є необхідною умовою набуття студентами високого рівня комунікативної компетенції в професійній діяльності. Професійна спрямованість у навчанні читання відображає не тільки тематику текстів, а

й характер текстових вправ, що є основою виконання навчальних дій. Виокремлено важливість соціокультурних знань, які є невід'ємним елементом у вивченні мови, що дає можливість адаптуватися до іншомовного середовища. Застосування даних методів та умов сприятимуть формуванню іноземної професійної комунікації.

ЛІТЕРАТУРА

1. Бахов І.С. Формування професійної міжкультурної комунікації у майбутніх перекладачів: монографія / І.С. Бахов. – К.: ДП – Вид. дім – Персонал, 2009. – 270 с.

2. Бурлака І.Я. Новітні підходи до формування іншомовної електронної комунікативної компетенції студентів у немовному вузі / І.Я. Бурлака, Г.О. Довгопол // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. – 2010. – №5 (т. 4). – С. 28 – 30.

3. Дробязко Ю.І. Особливості формування професійно-комунікативних умінь студентів технічного ВНЗ / Ю.І. Дробязко // Збірник наукових статей “Сучасні методи викладання іноземної мови професійного спрямування у вищій школі”. – К.: НТУУ “КПІ”, 2013. – С. 83 – 92.

4. Дудікова Л.В. Сучасні підходи викладання іноземних мов на нефілологічних спеціальностях вищих навчальних закладів / Л.В. Дудікова // Збірник наукових праць Хмельницького інституту соціальних технологій Університету “Україна”. – 2012. – № 6. – С. 59 – 61.

5. Панасенко Г. Особливості професійно орієнтованого навчання іноземних мов студентів у немовних вищих навчальних закладах / Г. Панасенко, Т. Акопян // Рідна школа. – 2010. – №1 – 2. – С. 30 – 34.

6. Попова Н.О. Особливості структури професійно орієнтованого курсу іноземної мови в юридичному університеті / Н.О. Попова // Поєднання інноваційних і традиційних технологій навчання української та іноземних мов як чинник забезпечення дієвості знань: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 23 жовтня 2015 р. – Харків, 2015. – С. 172 – 175.

7. Потапенко Л.В. Професійно-орієнтоване навчання іноземної мови студентів нелінгвістичних спеціальностей / Л.В. Потапенко // Наукові записки [Національного університету “Острозька академія”]. – Сер.: Філологічна. – 2013. – Вип. 38. – С. 261 – 263.

REFERENCES

1. Bakhov, I.S. (2009). *Formuvannia profesiinoi mizhkulturnoi komunikatsii u maibutnikh perekladachiv: monografiia* [Formation of professional intercultural communication of

prospective interpreters]. Kyiv: House Personal Publ., 270 p. [in Ukrainian].

2. Burlaka, I.Ia. & Dovhopol, H.O. (2010). *Novitni pidkhody do formuvannia inshomovnoi elektronnoi komunikativnoi kompetentsii studentiv u nemovnomu vuzi* [Modern Approaches of Forming Foreign Electronic Communicative Competence of Non-Linguistic University Students]. *Visnyk of Kyiv National University of Technologies and Design*. Vol.5, pp. 28 – 30. [in Ukrainian].

3. Drobiazko, Yu.I. (2013). *Osoblyvosti formuvannia profesiino-komunikativnykh umin studentiv tekhnichnoho VNZ* [Peculiarities of Technical University Students Professional Communicative Abilities Forming]. *Collection of Scientific Articles “Modern Methods of Teaching Professionally Oriented Foreign Language in High Schools”*. Kyiv: NTUU “KPI”, pp. 83 – 92. [in Ukrainian].

4. Dudikova, L.V. (2012). *Suchasni pidkhody vykladannia inozemnykh mov na nefilolohichnykh spetsialnostiakh vyshchykh navchalnykh zakladiv* [Modern Approaches of Teaching Foreign Languages in Non-Linguistic Specialities of Higher Education Establishments]. *Collection of Scientific Works of Khmelnytskyi Institute of Social Technologies in “Ukraine” University*. No. 6. pp.59– 61. [in Ukrainian].

5. Panasenko, H. & Akopian, T. (2010). *Osoblyvosti profesiino oriientovanoho navchannia inozemnykh mov studentiv u nemovnykh vyshchykh navchalnykh zakladakh* [Peculiarities of Professionally Oriented Approach to Teaching in Non-Linguistic High Educational Establishments]. *Native School*, no.1 – 2, pp. 30 – 34. [in Ukrainian].

6. Popova, N.O. (2015). *Osoblyvosti struktury profesiino oriientovanoho kursu inozemnoi movy v yurydychnomu universyteti* [Peculiarities of Professionally Oriented Course Structure of Foreign Language in Juridical University]. *Poiednannia innovatsiinykh i tradytsiinykh tekhnolohii navchannia ukrainskoi ta inozemnykh mov yak chynnyk zabezpechennia diievosti znan: materialy II Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii, 23 zhovtnia 2015 r* – Connection of Innovative and Traditional Technologies in Teaching Ukrainian and Foreign Languages as the Mean of Gaining: Materials of the Second Ukrainian Scientific and Practical Conference. (pp. 172 – 175.). Kharkiv. [in Ukrainian].

7. Potapenko, L.V. (2013). *Profesiino-oriientovane navchannia inozemnoi movy studentiv nelinhvistychnykh spetsialnostei* [Professionally Oriented Language Learning by Students of Non-Linguistic Specialities]. *Scientific Notes*. Vol. 38, pp. 261 – 263. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 27.03.2018